

DECIZIE

02 octombrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul Svetlana Novac

Judecătorii: Iurie Bejenaru, Galina Stratulat, Nicolae Clima și Tatiana Vieru
examinând recursul declarat de Serviciul Vamal,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Dabija Dorin
împotriva Serviciului Vamal privind anularea ordinului de concediere, restabilirea în
câmpul muncii, încasarea salariului pentru absența forțată de la serviciu și prejudiciu
moral,

împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 18 februarie 2013, prin care
acțiunea a fost admisă,

c o n s t a t ă

La 18 septembrie 2012 Dabija Dorin a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Serviciului Vamal privind anularea ordinului de concediere, restabilirea în
câmpul muncii, încasarea salariului pentru absența forțată de la serviciu și prejudiciu
moral.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, prin ordinul nr. 1241-c din 10
decembrie 2002 a fost angajat în organele vamale, în funcția de inspector al Biroului
Vamal Ocnîța.

Potrivit ordinului din 17 mai 2007 cu nr. 517-p, Dabija Dorin a fost transferat
la Biroul Vamal Briceni, în funcția de inspector al postului vamal Otaci – Moghilev-
Podolsc (auto).

Conform ordinului nr. 1144-p din 26 septembrie 2007, reclamantul a fost
transferat, începînd cu 01 octombrie 2007 în funcția de inspector-superior al aceluiași
post, iar prin ordinul cu nr. 176-p din 11 martie 2010 a fost transferat în funcția de
inspector principal.

Ulterior, prin ordinul nr. 71-p din 17 ianuarie 2012 a fost numit prin transfer în
funcția de inspector superior a postului vamal Ocnîța – Sochireanî a Biroului Vamal
Briceni.

Susține că pe parcursul activității munca a îndeplinit-o conștiincios și obiecții
privitor la calitatea muncii profesionale nu a avut.

La 17 august 2012 prin ordinul Serviciului Vamal nr. 766-p a fost sancționat disciplinar cu eliberarea din serviciu în temeiul art. 26 lit. c) și g) și art. 15 alin. (1), lit. a), d), h) și i), art. 46 lit. a) a Legii serviciului în organele vamale.

Conform ordinului este învinuit că a admis acțiuni ce contribuie la trecerea bunurilor peste frontiera vamală cu încălcarea legislației și anume contrar obligațiilor de serviciu a efectuat un control superficial al autocamionului marca „IVECO LD26” și a remorcii „KOGEL IWE18”, cu numerele de înmatriculare OC AN 029, respectiv, OC RA 015.

Consideră, reclamantul că ordinul emis, privind concedierea sa, este unul ilegal și neîntemeiat, dat fiind faptul că a respectat pe deplin obligațiile de serviciu și nu a admis nicio încălcare disciplinară.

Mai menționează că controlul selectiv al persoanelor și mărfurilor de transport, controlul automobilului menționat a fost efectuat, iar pentru controlul detaliat nu au existat careva permise.

Cere, reclamantul Dabija Dorin anularea ordinului Serviciului Vamal nr. 766-p din 17 august 2012, în partea ce ține de eliberarea sa din funcție și restabilirea în funcția deținută anterior, încasarea salariului pentru lipsa forțată de la muncă și încasarea daunelor morale în sumă de 10 000 lei.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 18 februarie 2013 a fost admisă acțiunea, s-a anulat ordinul Serviciului Vamal nr. 766-p din 17 august 2012 în partea eliberării din funcție a lui Dabija Dorin, s-a restabilit Dabija Dorin în funcția de inspector superior al Biroului Vamal Briceni, s-a încasat din contul Serviciului Vamal al Republicii Moldova în beneficiul lui Dorin Dabija salariul pentru absența forțată de la muncă în perioada 17 august 2012 până la 18 februarie 2013 în sumă de 18 496 lei și suma de 4 000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

La 21 iunie 2013, Serviciul Vamal Chișinău a declarat recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii și emiterea unei hotărâri noi prin care acțiunea să fie respinsă.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că potrivit scrisorii expediate de către Curtea de Apel, nu este clar la ce dată a fost remisă copia hotărârii (f.d.90), iar potrivit înscrisului anexat de către recurent la cererea de recurs, se atestă faptul că Serviciul Vamal a recepționat copia hotărârii la 22 aprilie 2013 (f.d. 108-109).

Instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 21 iunie 2013 în termen.

În motivarea recursului, Serviciul Vamal al Republicii Moldova a indicat că prima instanță a emis o hotărâre bazată pe aplicarea incorectă a normelor de drept material și aprecierea eronată a circumstanțelor pricinii. Susține că instanța de judecată, stabilind situația de fapt, nu a dat o apreciere cuvenită probelor administrate în dosarul în cauză, ceea ce a dus la adoptarea unei hotărâri neîntemeiate și ilegale.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

La 19 august 2013, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa lui Dabija Dorin cererea de recurs cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

Până la examinarea pricinii, Dabija Dorin nu a depus referință la cererea de recurs, prin care să-și exprime opinia referitor la recursul declarat.

Studiind materialele dosarului în raport cu motivele recursului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul cu casarea integrală a hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri cu privire la respingerea acțiunii din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

Din materialele dosarului rezultă că, Dabija Dorin, prin ordinul nr. 1241-c din 10 decembrie 2002 a fost angajat în organele vamale, în funcția de inspector al Biroului vamal Ocnița (f.d.15), iar la momentul eliberării deținea funcția de inspector superior a postului vamal Ocnița – Sochireanî a Biroului Vamal Briceni, fapt ce se atestă prin înscrisurile carnetului de muncă (f.d.12).

Din materialele pricinii rezultă că potrivit punctului 1 din ordinul Serviciului Vamal al Republicii Moldova „Cu privire la sancționarea colaboratorilor Biroului Vamal Briceni” nr. 776-p din 17 august 2012 pentru încălcarea disciplinei de serviciu, inspectorului superior al Biroului Vamal Briceni, a fost aplicată sancțiunea disciplinară – eliberarea din serviciu în organul vamal, în temeiul art. 26 lit. c) și g) Legea serviciului în organele vamale nr. 1150-XIV din 20 iulie 2000.

Ca temei pentru emiterea ordinului dat a constituit faptul că la 15 iulie 2012, aproximativ între orele 03:00 și 05:00 de către colaboratorii postului vamal Sokireanî auto al vamei regionale Cernăuți (Ucraina), în urma controlului vamal al autocamionului de model „IVECO LD26” și a remorcii „KOGEL YWE18” cu numărul de înmatriculare OC AN 029, OC15RA, condus de către cetățeanul Republicii Moldova Anatolii Medvediuc, au fost depistate două ascunzișuri în care au fost tănuite 8 vase din masă plastică împlute cu un lichid transparent cu miros specific de alcool, cantitatea totală constituia 8 000 litri.

De asemenea actele cauzei denotă că la data de 15 iulie 2012 responsabil de activitatea postului vamal Ocnița-Sokireanî (auto) era numit inspectorul superior al Biroului Vamal Briceni Dabija Dorin, fapt care este recunoscut de către reclamant-intimat, care a declarat că în rezultatul controlului fizic al autocamionului de model „IVECO LD26” și a remorcii „KOGEL YWE18” cu numărul de înmatriculare OC AN 029, OC RA 015, condus de către cetățeanul Republicii Moldova Anatolii Medvediuc, nu au apărut suspiciuni.

Înaintând acțiunea în judecată împotriva Serviciului Vamal al Republicii Moldova, Dabija Dorin a solicitat anularea ordinului Serviciului Vamal al Republicii Moldova nr. 766-p din 17 august 2012, în partea ce ține de eliberarea lui din funcție și restabilirea în funcția deținută anterior, încasarea salariului pentru lipsa forțată de la muncă și încasarea daunelor morale în sumă de 10 000 lei.

Fiind investită cu judecarea pricinii în cauză prima instanță s-a pronunțat în favoarea admiterii acțiunii, considerând că actul administrativ contestat este ilegal din cauza că recurentul nu a dovedit faptul comiterii abaterii disciplinare de către intimat.

Instanța de recurs consideră că, concluzia primei instanțe este greșită, fiind dată cu interpretarea eronată a prevederilor legale ce guvernează raportul juridic în litigiu.

Potrivit art. 43 alin. (2) lit. h) al Legii serviciului în organele vamale, eliberarea din serviciu poate avea loc pentru o încălcare gravă sau încălcare sistematică a disciplinei de serviciu specificate la art.46 a Legii menționate.

Iar prevederile art. 46 lit. a) al aceleiași legi, direct stipulează că, drept încălcare gravă a disciplinei de serviciu, acțiunile care contribuie la trecerea bunurilor peste frontiera vamală cu încălcarea legislației vamale dacă aceste acțiuni nu atrag răspundere penală.

În speță s-a constatat cu certitudine că, la 5 iulie 2012 între orele 03:00 și 05:00 de către colaboratorii postului vamal Sokireanî auto al vamei regionale Cernăuți (Ucraina), în urma controlului vamal al autocamionului de model „IVECO LD26” și a remorcii „KOGEL YWE18” cu numărul de înmatriculare OC AN 029, OC15RA, condus de către cetățeanul Republicii Moldova Anatolii Medvediuc, au fost depistate două ascunzișuri în care au fost tănuite 8 vase din masă plastică împlute cu un lichid transparent cu miros specific de alcool, cantitatea totală constituia 8 000 litri, fapt confirmat și prin scrisoarea nr. 20/1-11/01106 din 29 ianuarie 2013 (f.d.95-96).

Potrivit graficului de serviciu a postului vamal Ocnița – Sochireanî (auto) al Biroului vamal Briceni pentru luna iulie 2012, s-a stabilit că la 14 – 15 iulie 2012, la serviciu se afla inspectorul superior Dabija Dorin, fapt confirmat de către ultimul.

Astfel, la 17 iulie 2012 pe acest caz, conducerea Biroului Vamal Briceni a creat prin ordinul nr. 110-p/o Comisia privind efectuarea unei anchete de serviciu.

Ulterior, prin încheierea din 02 august 2012 aprobată de către șeful Biroului Vamal Briceni s-a constatat că prin acțiunile lui Dabija Dorin exprimate printr-un comportament superficial și iresponsabil față de îndeplinirea obligațiilor de serviciu, manifestat prin neasigurarea unui control vamal riguros, a dus la trecerea ilicită peste frontiera vamală a 8 000 litri de alcool etilic, încălcând grav disciplina de serviciu. În rezultat a fost propusă sancțiunea disciplinară prin eliberarea din serviciu în organul vamal a lui Dorin Dabija.

În urma măsurilor întreprinse s-a constatat că Dabija Dorin nu și-a exercitat corespunzător obligațiunile de serviciu.

Este de menționat că, potrivit tehnologiei de control, conform pct. 5 din capitolul „ieșirea din țară” comportamentul control autocamioanelor, Dabija Dorin era obligat să efectueze controlul exterior și al comportamentului marfar al unității de transport cu aplicarea utilajului necesar în efectuarea controlului vamal (f.d.34-41). Mai mult ca atât, Dabija Dorin în conformitate cu prevederile Legii serviciului în organele vamale și Codul de Conduită a colaboratorului vamal la fel era obligat să-și exercite atribuțiile de serviciu cu conștiinciozitate și responsabilitate, să efectueze corespunzător controlul fizic al mijlocului de transport.

În urma celor invocate, contrar prevederilor normelor tehnice de control la punctul internațional de trecere a frontierei de stat Ocnița-Sokireanî. Dabija Dorin a efectuat un control superficial și indolent al autoturismului de model „IVECO LD26” și a remorcii „KOGEL YWE18” cu numărul de înmatriculare OC AN 029, OC15RA, condus de către cetățeanul Republicii Moldova Anatolii Medvediuc.

Astfel, prin inacțiunile lui Dabija Dorin a avut drept rezultat trecerea frauduloasă a bunurilor peste frontiera vamală, fapt care a prejudiciat interesele și autoritatea Serviciului Vamal, ignorând prevederile art. 15 alin. (1) lit. a), c), d), e) și j) a Legii serviciului în organele vamale nr. 1150-XIV din 20 iulie 2000, ceea ce constituie o încălcare gravă a disciplinei de serviciu.

Or, în conformitate cu art. 26 lit. g) și art. 43 lit. h) a aceleași legi constituie temei pentru încetarea serviciului, deoarece este calificată ca încălcare gravă a disciplinei de serviciu.

De altfel, la caz, se constată și încălcarea de către intimat a prevederilor art. 7 lit. a), c), d), e) și j) a Codului de Conduită a Colaboratorului Vamal aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 456 din 27 iulie 2009.

Prin prisma normelor enunțate, instanța de recurs reține că actul administrativ contestat și anume de aplicare a sancțiunii disciplinare față de Dabija Dorin, sub formă de eliberare din serviciu în organul vamal a fost emis cu respectarea prevederilor legislației în vigoare, or este cert că Dabija Dorin ignorând prevederile normelor tehnice de control la punctul internațional de trecere a frontierei de stat „Ocnița-Sokireanî” aprobată de către șeful Biroului Vamal Ocnița și comandatul Comendurii Otaci al trupelor de grăniceri la 09 iulie 2002, a admis încălcarea prevederilor art. 15 alin. (1) lit. a), c), d), e) și j) art. 46 lit. a) din Legea serviciului în organele vamale nr. 1150-XIV din 20 iulie 2000.

În această ordine de idei se constată ca lipsite de suport legal concluziile primei instanțe cu referire la faptul că sancțiunea disciplinară aplicată lui Dabija Dorin nu este în coraport echivalent evident cu gravitatea încălcării disciplinare, or aplicarea sancțiunii disciplinare față de Dabija Dorin a avut loc în conformitate cu prevederile legale.

De altfel, sunst apreciate critic și constatările primei instanțe precum că drept temei pentru emiterea ordinului contestat a servit faptul unui comportament superficial și iresponsabil față de exercitarea atribuțiilor de serviciu, deoarece actele cauzei atestă cert că ordinul contestat de intimat a fost emis în baza celor constatate de către comisia de anchetă în baza materialelor anchetei de serviciu.

Nu este relevantă, ca temei de anulare a ordinului contestat, nici împrejurarea invocată de prima instanță, referitor la faptul că ordinul Serviciului Vamal nr. 766-p din 17 august 2012 este emis cu încălcarea termenului de o lună specificat la art. 209 Codul muncii, deoarece la 02 august 2012 de către șeful Biroului vamal Briceni a fost emisă încheierea prin care a fost constatată abaterea disciplinară săvârșită de către Dabija Dorin.

Astfel, din 02 august 2012 a început să curgă termenul de o lună stabilit prin art. 209 alin. (1) Codul muncii.

Alte argumente susținute de către intimatul Dabija Dorin în cererea de chemare în judecată nu denotă ilegalitatea ordinului de concediere.

Față de cele ce preced, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că temei pentru anularea actului contestat și restabilirea lui Dabija Dorin la lucru nu este, iar prima instanță la emiterea hotărârii a aplicat eronat normele de drept material.

Cele relatate în ansamblu atestă temeinicia recursului declarat de către Serviciul Vamal al Republicii Moldova și indică la ilegalitatea hotărârii primei instanțe, fapt ce impune casarea acesteia și respingerea acțiunii.

Distinct de cele relatate și având în vedere faptul că circumstanțele pricinii au fost stabilite de către prima instanță și nu este necesară verificarea suplimentară a cărorva dovezi, însă normele de drept material au fost interpretate eronat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa hotărârea primei instanțe și de a emite o nouă hotărâre cu privire la respingerea acțiunii.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) art. 445 alin. (3) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

decide :

Se admite recursul declarat de către Serviciul Vamal al Republicii Moldova.

Se casează hotărârea Curții de Apel Chișinău din 18 februarie 2013 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Dabija Dorin împotriva Serviciului Vamal privind anularea ordinului de concediere, restabilirea în câmpul muncii, încasarea salariului pentru absența forțată de la serviciu și prejudiciu moral și se emite o nouă hotărâre, prin care:

Se respinge acțiunea lui Dabija Dorin împotriva Serviciului Vamal al Republicii Moldova cu privire la declararea ilegală a ordinului de sancționare, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru lipsa forțată de la lucru și încasarea prejudiciului moral.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,

Judecătorul

Svetlana Novac

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat

Nicolae Clima

Tatiana Vieru